Kulcsszavak: közhasználatú, fürdő, kockázatértékelés, veszélyelemzés

KOCKÁZATÉRTÉKELÉS MÓDSZERTAN

Útmutató 2/b és 3-as típusú közhasználatú fürdők kockázatértékelésének elkészítéséhez

1. Háttér

2023. november 20-án kihirdetésre került a közhasználatú fürdők létesítéséről és üzemeltetéséről szóló 510/2023 (XI.20.) Kormányrendelet (továbbiakban: Kormányrendelet), melynek a közhasználatú fürdők üzemeltetésére és ellenőrzésére vonatkozó rendelkezései 2024. március 19-én léptek hatályba.

A Kormányrendelet alapján **közhasználatú fürdő**nek minősül bármely, legalább egy fürdési célú létesítményt tartalmazó nyilvános szolgáltatóegység, mely nem kizárólag a tulajdonos, a bérlő, az üzemeltető és azok családtagjai, nemfizető alkalmi vendégei által, hanem bárki vagy egy meghatározott csoport által vehető igénybe, függetlenül attól, hogy az igénybe vevők fizetnek-e a belépésért vagy nem. **Fürdési célú létesítmény** azon nem higiéniai célokat szolgáló fürdési lehetőséget biztosító medence, kád és nem medencés jellegű fürdési, szórakoztatási lehetőséget biztosító létesítmény, amelyben a fürdőzők a fürdővízzel vagy az abból képződő aeroszollal kerülhetnek érintkezésbe.

A **közhasználatú fürdő**ket a Kormányrendelet a tevékenység módja, és ezáltal a fürdőzőket érő közösségi kockázat alapján sorolja típusokba (1-es, 2/a és 2/b valamint 3-as típus). A Kormányrendeletben a **besorolás** elve az alábbiak szerint értelmezhető[1]:

- 1-es típusú közhasználatú fürdőben a fürdési tevékenység a fő tevékenység, vagy a fürdési szolgáltatást a vendégek önállóan is igénybe vehetik, így pl. uszodák, élmény- és gyógyfürdők, vízi és akvaparkok, szálláshelyek fürdői, ha az elérhető a szállásszolgáltatás igénybevétele nélkül is a vendégeknek.
- 2-es típusú közhasználatú fürdőkben a vízzel kapcsolatos tevékenység a fő tevékenység mellett van jelen, mint többletszolgáltatás.
    - 2/a típusú közhasználatú fürdőnek minősülnek a nagyobb szálláshelyek, sport- és szabadidős tevékenységet biztosító létesítmények fürdői, szauna- és gőzfürdő parkok.
    - 2/b típusú közhasználatú fürdőnek minősülnek a kisebb, elsősorban a magánszálláshelyek fürdői és a legalább 6 lakásos társasházak, lakóparkok fürdői.
- 3-as típusú közhasználatú fürdőnek minősülnek a kizárólag kádfürdő szolgáltatást nyújtó létesítmények, a vizes játszóterek és az 1-es és 2-es típusú közhasználati fürdő kategóriába be nem sorolható létesítmények fürdői.

A közhasználatú fürdő és a részeként üzemeltetett fürdési célú létesítmények felépítésére, üzemeltetésére, a fürdőzőkkel kapcsolatos tevékenységekre vonatkozó adatokat a fürdő **közegészségügyi-technológiai szabályzat**ában (továbbiakban: KTSZ) kell rögzíteni. A közegészségügyi-technológiai szabályzat kötelező tartalmi elemeit a Kormányrendelet 2. melléklete tartalmazza. A KTSZ-nek tartalmaznia kell a közhasználatú fürdő besorolását.

A Kormányrendelet alapján a közhasználatú fürdő a közhasználatú fürdő üzemeltetője egészségügyi és biztonsági szempontból is felelős a fürdő üzemeltetéséért. A közhasználatú fürdő üzemeltetője a közhasználatú fürdő egészére, tevékenységeire **kockázatértékelés**i eljárást folytat le, amelyről írásos kockázatértékelési dokumentumot (továbbiakban: Kockázatértékelési dokumentum) készít.

Jelen módszertani útmutató a 2/b és 3-as típusú közhasználatú fürdők üzemeltetőinek szolgálhat módszertani segédletként a kockázatértékelés végrehajtásához, a Kockázatértékelési dokumentum összeállításához. Az 1-es és 2/a típusú közhasználatú fürdőkben a kockázatértékelést az MSZ EN 15288-2:2019 *Közhasználatú fürdők 2. rész: Az üzemeltetés biztonsági követelményei szabvány* (továbbiakban: Szabvány) alapján kell végezni, de segédletként jelen módszertani útmutató, valamint a mellékleteként készített veszélyregiszter felhasználható.

Jelen módszertani útmutató a Szabvány; Kent County Council: Safe practice in school swimming and water safety Appendix A: Swimming pool risk assessment; és a Pool Water Treatment Advisory Group: Code of Practice, The management and treatment of Swimming Pool water 2021. július kiadványok, valamint a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (továbbiakban: NNGYK) vízhigiénés szakértőinek kockázatértékelő rendszerek, elsősorban ivóvízbiztonsági tervek véleményezése kapcsán szerzett tapasztalatainak felhasználásával készült.

A közhasználatú fürdők létesítése kapcsán a Kormányrendelet és az *MSZ EN 15288-1 Közhasználatú fürdők 1. rész: A tervezés és kivitelezés biztonsági követelményei* és az *MSZ EN 15234 Fürdőmedencék vízkezelés vízforgatással* szabványok előírásait szükséges figyelembe venni.

A módszertani útmutatóban a Kormányrendeletben rögzített fogalmakat használjuk.

2. Közhasználatú fürdők kockázatértékelésének alapjai

A közhasználatú fürdőkben az üzemeltetés alapelemeként elvégzett veszélyelemzés és kockázatértékelés a legmegfelelőbb eszköz arra, hogy az elérhető legmagasabb szinten biztosítsa a fürdőzők védelmét és bizalmát, azáltal, hogy hozzájárul a balesetek és megbetegedések megelőzéséhez, és a jobb munkakörülmények biztosításához.

A veszélyelemzés és kockázatértékelés emellett hozzájárul a fürdő üzemeltetésének optimalizálásához. Különösen hasznos lehet olyan fürdőkben, amelyek újonnan létesülnek, ahol jelentős, a működést befolyásoló műszaki átalakítások, fejlesztések történtek vagy ahol a jelenlegi üzemeltetési szabályozás nem elég részletes, például, ha nem írja le egyértelműen a lehetséges előforduló üzemeltetési és rendkívüli helyzetekre vonatkozó utasításokat.

A közhasználatú fürdő veszélyelemzése és kockázatértékelése egy olyan átfogó üzemeltetési dokumentum, melynek elkészítése és rendszeres felülvizsgálata során az üzemeltető értékeli, elemzi az összes fürdőzőt érintő lehetséges veszélyt, majd azok bekövetkezésének lehetséges hatásait.

A kockázatfelmérés során csak az emberekkel (vendégekkel, alkalmazottakkal) kapcsolatos veszélyekkel kell foglalkozni, nem jelent teljeskörű biztonsági vagy műszaki megfelelőség ellenőrzést, hatékonyságértékelést, kizárólag azt vizsgálja, hogy az adott helyzetben megtett intézkedések elegendőek-e a veszélyek elkerülésére vagy a hatásuk mérséklésére.

A kockázatértékelés alapján beavatkozásokat (megelőző és ellenőrző tevékenységeket) kell meghatározni, melyek révén a veszély bekövetkezésének valószínűsége, gyakorisága csökkenthető, vagy a veszélyesemény hatása mérsékelhető.

A kockázatértékelés megfelelő végrehajtásához feltétlenül szükséges:

- A közhasználatú fürdő és a fürdési célú létesítmények minden egyes elemének, illetve a fürdővíz minőségére gyakorolt hatásának tökéletes ismerete, különösen a fürdővízre vonatkozó követelmények, a fürdőző egészségét befolyásoló kockázatok megítélésének szempontjából.
- Az összes ismert veszély, illetve az ezekből adódó kockázat összegyűjtése és értékelése a fürdési célú létesítményekben és a fürdőben.
- Pontos, észszerű, egyértelműen meghatározott ellenőrző mérések, üzemeltetői ellenőrzések, megfigyelések minden egyes azonosított veszély ellenőrzésére.
- A rendszer folyamatos fejlesztése új ellenőrző mérések, a mindennapi rutin vizsgálatok közé történő beépítésével, illetve azok módosításával, amennyiben nem érik el a kívánt célt.
- A monitoring rendszer értékelése, megerősítése abból a szempontból, hogy alkalmas-e arra, hogy igazolja a jogszabályi megfelelőséget és a kockázatértékelés alapján elvárt teljesítményt. Megelőző és beavatkozási eljárások hozzárendelése az azonosított veszélyekhez.

A veszélyelemzés és kockázatértékelés elvégzéséért a közhasználatú fürdő üzemeltetője a felelős a Kormányrendelet 8. § (3) bekezdése alapján, azonban az eljárás elvégzéséhez és a dokumentum elkészítéséhez bevonhat külső szakértőket is. A veszélyelemzés eredményeként meghatározott üzemeltetési és ellenőrzési tevékenységek végrehajtása, eredményeinek értékelése azonban minden esetben az üzemeltető felelőssége. A megelőző és ellenőrző tevékenységek végrehajtására a felelős munkavállaló kijelölése az üzemeltető feladata.

A közhasználatú fürdő létesítésére, üzemeltetésére, higiénés, biztonsági és közegészségügyi feltételeire vonatkozó előírásokat a Kormányrendelet tartalmazza, azonban a Kockázatértékelési dokumentációban a jogszabályi követelmény teljesítését biztosító, alátámasztó feltételeket, működési előírásokat szerepeltetni kell. A közhasználatú fürdő alapadatait, műszaki adatait, üzemeltetési előírásait egyéb üzemeltetési dokumentumban pl. KTSZ-ben, vagy egyéb utasításban is rögzítheti, azonban ebben az esetben a Kockázatértékelés a konkrét dokumentumra való hivatkozást kell tartalmazza, valamint az üzemeltetési dokumentumok csak együtt kezelhetők.

A felügyeleti tevékenységeket minden esetben dokumentáltan kell végezni. A dokumentálás formáját az üzemeltető határozhatja meg, ez történhet az üzemnaplóban vagy egyéb dokumentumban, feljegyzésben is. Az üzemnapló vezetésére vonatkozó követelményt, valamint az üzemnapló minimális tartalmi követelményeit a Kormányrendelet 1. melléklet 2. pontja tartalmazza.

A kockázatértékelést a közhasználatú fürdő üzemeltetőjének évente, illetve a fürdőzőket érő veszélyeket jelentősen befolyásoló fejlesztés, átalakítás esetén soron kívül szükséges felülvizsgálni. A felülvizsgálatok során az üzemeltetőnek javasolt a higiénés és biztonsági feltételek javítása érdekében fejlesztési tervet készíteni, fejlesztési javaslatokat megfogalmazni.

A kockázatértékelésnek az alábbi területeket kell mindenképpen lefednie, az összes kapcsolódó veszély elemzésével, értékelésével:

- közhasználatú fürdő és a fürdési célú létesítmények létesítése, felépítése,
- közhasználatú fürdő és a fürdési célú létesítmények üzemeltetése,
- vízzel kapcsolatos tevékenység felügyelete,
- fürdőzőket érő expozíció,
- munkavállalókat érő expozíció,
- kockázati tényezők monitoring eredményei,
- dolgozók és a fürdőzők tájékoztatása, képzési programok,
- balesetek, haváriahelyzetek és egyéb nem várt, rendkívüli események kezelése.

A Kockázatértékelés dokumentáció minimális tartalmi elemeit a Kormányrendelet 3. melléklet 1.5 pontja tartalmazza, mely szerint a kockázatértékelésben az alábbi pontok jellemzésére, értékelésére mindenképp ki kell térni:

- fürdési célú létesítmények, teljes vízkezelő rendszer naprakész alapadatai, vázlata,
- vízkezelés részletes leírása, előírások (vegyszeradagolás, szűrő visszamosatások, maradék vegyszer kezelés stb.),
- üzemeltetés általános menetére vonatkozó előírások,
- kijelölt vizsgálati pontok, vizsgálati paraméterek (vizsgálati spektrum) és gyakoriság,
- vízzel érintkező anyagokra, kialakításra vonatkozó információk,
- üzemelés módja (időszakos vagy állandó),
- határérték-túllépés esetén alkalmazandó beavatkozások,
- takarítási és fertőtlenítési utasítások leírása,
- monitoring eredmények szerepeltetése, trendelemzésre alkalmas módon,
- veszélyek azonosítása a várható valamennyi fizikai, kémiai és fertőzési kockázatra kiterjedően,
- megelőző és hibajavító tevékenységek, valamint az intézkedések.

3. Kockázatértékelés tartalmi elemei

A Kockázatértékelési dokumentumban a közhasználatú fürdő létesítményeire és üzemeltetésére vonatkozó adatokat olyan részletességgel szükséges szerepeltetni, mely alkalmas a fürdőzőket érő minden lehetséges (fizikai, kémiai és mikrobiológiai) veszély azonosítására, a hatásuk mérséklésére, bekövetkezési gyakoriságuk csökkentésére.

Az egyes adatok esetén elfogadható, ha azok külön üzemeltetési előírásban, a KTSZ-ben vagy egyéb munkautasításban szerepelnek részletesen, de a Kockázatértékelési dokumentumnak ebben az esetben az egyéb dokumentumokra való konkrét hivatkozást kell tartalmazza.

A Kockázatértékelési dokumentumban konkrét írásos eljárásokat, munkautasításokat, feladatleírásokat (vagy azok külön dokumentumra való pontos hivatkozását) szükséges szerepeltetni, amelyek rögzítik a fürdő üzemeltetésével kapcsolatos biztonsági és egészségvédelmi előírásokat, feladatokat és felelősségeket.

Kisebb közhasználatú fürdőben érdemes lehet a KTSZ és a Kockázatértékelés dokumentációjának egy dokumentumba történő összevonása, mivel a közhasználatú fürdő alapadatai, az üzemeltetési előírások jellemzően egyszerűbbek, nem feltétlenül igényelnek

önálló munkautasításokat, és a veszélyelemzés és kockázatértékelés is könnyebben összeállítható.

3.1 Közhasználatú fürdő, fürdési célú létesítmények, üzemeltetés

3.1.1 Közhasználatú fürdő, fürdési célú létesítmények felépítése

3.1.1.1 Közhasználatú fürdő felépítése

A Kockázatértékelési dokumentumban rögzíteni szükséges az épületek számára, típusára, szálláshelyek esetén szobaszámra, jellemző vendégszámra, jellemző vendégcsoportok leírására (pl. gyerekek, külföldi vendégek, mozgássérültek stb.) vonatkozó adatokat. Továbbá tartalmaznia kell a fürdési célú létesítmények felsorolását, típusait, elhelyezkedését, jellemző felhasználókat, hozzáférési korlátozásokat.

Pl. közös úszómedence, szauna a szálláshely közös földszinti helyiségében vagy masszázsmedence, fürdődézsa a teraszon, melyet csak az adott szoba vendégei használnak a foglalási időszak alatt stb.

A Kockázatértékelési dokumentum tartalmazza az illemhelyek, zuhanyozók számát, elhelyezkedését. A fürdőnek rögzítenie kell, hogy a fürdési célú létesítményeket használók számára hol és milyen zuhanyzási, mosdóhasználati lehetőség biztosított.

(1-es és 2/a típusú közhasználatú fürdőben a tisztasági és előzuhanyokra, valamint a mosdók számára és higiénés feltételeire vonatkozó előírásokat a Kormányrendelet 1. melléklet 1. pontja tartalmazza.)

2/b és 3-as típusú közhasználatú fürdőben *az országos településrendezési és építési követelményekről* szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet előírásainak figyelembevételével a zuhanyok és mosdók kialakításával és használati feltételek meghatározásával biztosítani kell, hogy a fürdőzők a fürdési célú létesítményeket lehetőleg csak zuhanyzás után vehessék igénybe, illetve, hogy a fürdőzés alatt mosdóhasználatra legyen lehetőségük.

Pl. kizárólag az adott szobához tartozó masszázsmedencék esetén zuhanyzási és mosdóhasználati lehetőség a szobában biztosított, vagy a kerti úszómedence mellett egy közös illemhelység áll a fürdőzők rendelkezésére, vagy a higiénés szabályok a házirendben rögzítettek stb.

3.1.1.2 Fürdési célú létesítmények

A Kockázatértékelési dokumentumnak tartalmaznia kell a fürdési célú létesítmények (medencék, masszázsmedencék, kádak, illetve egyéb fürdési célú létesítmények) típusát, méretét, mélységét és egyéb felszereléseit. A fejezet részeként fel kell tüntetni:

- A bennük üzemelő élményelemeket.
- A fürdési célú létesítmények üzemeltetési módját, úgy, mint szűrő-forgató, töltő-ürítő üzemmód.
- A fürdési célú létesítmény tápvizére vonatkozó alapadatokat.
- A tápvíz típusát, minőségét, kevert víz esetén a vízkeverés módját, gyógyhatású víz ellőállítására vonatkozó adatokat, egyedi kút vize esetében az alkalmazásának a feltételeit.
- Kezelt víz esetén a tápvízkezelés technológiáját.

- Pótvízbevezetés módját és mennyiségét, valamint a vízmennyiség-ellenőrzés módját. Töltő-ürítő üzem (pl. kádak) esetén a teljes leürítés módját, gyakoriságát. Szűrő-forgató üzem esetén a teljes vízcsere gyakoriságát, kivitelezés módját.
- Vízminőség ellenőrzésére vonatkozó ütemtervet.
- Lábmosók rendelkezésre állására, üzemeltetési módjára vonatkozó adatokat.

(1-es és 2/a típusú fürdőkre vonatkozóan a lábmosó előírásait a Kormányrendelet 1. melléklet 1. pont tartalmazza.)

2/b és 3-as típusú közhasználatú fürdőben a Kockázatértékelési dokumentumnak kell tartalmaznia annak a leírását, hogy a közhasználatú fürdő milyen módon biztosítja, hogy a fürdési célú létesítményekbe a fürdőzők a lehető legkevesebb külső szennyeződést juttassák be.

Pl. a medence beltérben található, a medencetérbe utcai cipővel nem engedélyezett a belépés vagy kültéri medence esetén a medence körüli terület burkolt stb.

Egyben forgalmazott fürdési célú létesítmény (pl. masszázsmedence, pezsgőmedence, kád, dézsa stb.) esetén a dokumentumban fel kell tüntetni annak típusát, gyártóját és a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (továbbiakban: NNGYK) által kiadott fürdővízbiztonsági engedély számát, és az abban rögzített alkalmazási feltételeket.

3.1.1.3 Vízzel érintkező anyagok, kialakítás

A közhasználatú fürdőkben felhasználható fürdővízzel érintkező anyagokra vonatkozó előírásokat a Kormányrendelet 15-17. § és 8. melléklete tartalmazza. A fürdési célú létesítmények létesítése és üzemeltetése során csak olyan vízzel érintkező anyagok és vegyszerek használhatók fel, melyeket az NNGYK nyilvántartásba vett. Az MSZ 15234 szabványban szereplőktől eltérő fürdővízkezelő technológiák, eljárások, valamint a technológiával együtt forgalmazott medencés berendezések csak az NNGYK fürdővízbiztonsági engedélyével forgalmazhatók.

A vízzel érintkező anyagok megfelelősége egyrészt közegészségügyi szempontból releváns (az adott anyag ne segítse elő a fürdővíz mikrobiológiai minőségének romlását, az adott vegyszer ne tartalmazzon elfogadhatatlan kockázatot jelentő mennyiségben szennyező anyagokat stb.), de műszaki megfelelőség is releváns (pl. korrózióálló, könnyen tisztítható legyen).

A fürdőnek a Kockázatértékelési dokumentumban eljárást kell kidolgoznia, mely biztosítja, hogy a közhasználatú fürdőben csak megfelelő vízzel érintkező anyagok kerüljenek felhasználásra. Az eszközök, anyagok, berendezések felhasználási feltételeit rögzíteni szükséges, melynek a termékek nyilvántartásba vételében/engedélyében rögzített alkalmazási feltételeken kell alapulniuk.

A felhasznált vegyszerek esetében rögzíteni szükséges a vegyszerek tárolási, kezelési és adagolási követelményeit, a vízkezelő szerek esetén a maradék vegyszer koncentrációk meghatározási módját. Vízkezelő szerek esetén rögzíteni szükséges az adott medencére meghatározott adagolási adatokat, medencevízre vonatkozó célkoncentrációkat.

3.1.1.4 Terhelhetőség

Az üzemeltetőnek a Kormányrendelet előírásainak megfelelően és az abban található útmutatások szerint meg kell határoznia a fürdési célú létesítmények és a pihenőterület egyidejű és napi megengedett legnagyobb terhelését. A fürdő egyidejű és napi megengedett terhelhetőségének eredményét a KTSZ-ben rögzíteni kell. A fürdő üzemeltetőjének feladata, hogy a fürdő terheltsége minden időpontban megállapítható legyen.

Eljárást kell kidolgozni és a Kockázatértékelési dokumentumban rögzíteni kell az előírásokat arra vonatkozóan, hogy milyen módon biztosítja az üzemeltető, hogy a fürdési célú létesítményben a fürdőzők száma ne lépje túl az egyidejű megengedett legnagyobb terhelést.

Pl. felügyelő személy figyelmeztetése, ennek hiányában tájékoztató táblák, beléptető rendszer stb.

3.1.1.5 Fürdőzők

Az üzemeltetőnek értékelni, és a Kockázatértékelési dokumentumban rögzíteni szükséges fürdési célú létesítményenként a jellemző, és engedélyezett fürdőző-csoportokat, és a fürdőzők által igénybe vehető szolgáltatásokat.

Pl. gyermekmedence, amit 6 év alatti gyermekek vehetnek csak igénybe; vagy melegvizes pezsgőmedence, melyet 6 év alatti gyermekek nem használhatnak, úszómedencét csak az úszni tudók használhatják, fogyatékkal élők által igénybe vehető fürdési célú létesítmények stb.

Jellemző szolgáltatások lehetnek: gyógymedence, gyógyúszás, csecsemőúszás, vízitorna, súlyfürdő stb.

3.1.2 Üzemeltetés

3.1.2.1 Személyzet

A Kockázatértékelési dokumentumnak tartalmaznia kell a fürdő felelős vezetőjére vonatkozó adatokat, és a személyzet üzemeltetéssel kapcsolatos felelősségi területeit. A kockázatértékelés részeként érdemes olyan szervezeti ábrát is készíteni, ahol a felügyeleti tevékenységekhez köthető felelősségi körök, és feladatok pontosan rögzítésre kerülnek. A kockázatértékelés során legalább az alábbi tevékenység felelősségekhez kapcsolódó felelősségi köröket szükséges rögzíteni:

- vezetés, irányítás,
- műszaki, gépészeti üzemeltetési, valamint karbantartási, hibajavítási feladatok,
- a Kormányrendelet előírásainak megfelelő medencefelügyelet,
- üzemeltetői vízminőségvizsgálatok végzése/végeztetése és értékelése,
- oktatás, képzés szervezése és kivitelezése,
- takarítás, fertőtlenítés.

Írásban kell rögzíteni, hogy milyen módon biztosított a személyzet (különösen a medencefelügyeletet, takarítást, karbantartást, üzemeltetést végzők) képzése, továbbképzése. Hogyan biztosított, hogy ismerjék a fürdő aktuális, felülvizsgált üzemeltetési előírásait.

Pl. új munkavállalók oktatása belépéskor, éves rendszeresített továbbképzések stb.

Írásban szükséges rögzíteni, hogy mely tevékenységekhez van szükség egyéni védőeszköz, vagy speciális ruházat, speciális eszközök biztosítására.

Pl. felügyelő személy feltűnő, egyedi ruházata; védőkesztyű stb.

3.1.2.2 Biztonsági intézkedések

A fürdési célú létesítmények mellett a Kormányrendelet előírásai szerint jól láthatóan rögzíteni kell azok hőfokát, vízmélységét, egyidejű megengedett terhelhetőségét és a használatra vonatkozó előírásokat és korlátozásokat.

A Kockázatértékelési dokumentációnak tartalmaznia kell a fürdőbe való belépés biztonsági előírásait, illetve a fürdő szolgáltatásainak használatára és korlátozására vonatkozó előírásokat.

Pl. a medencét csak a szálláshely vendégei használhatják, vagy a medencét gyermekek nem használhatják, üzemi, építési, ideiglenesen használaton kívül helyezett területekre a belépés feliratokkal tiltása, előzuhany használata, csúszós felületek jelzése stb.

Rögzíteni szükséges, hogy hogyan biztosított, hogy a fürdőt, fürdési célú létesítményeket illetéktelenek ne használhassák; milyen intézkedések biztosítják, hogy a szolgáltatásokat csak az arra jogosultak vehessék igénybe.

A Kormányrendelet 5. mellékletében rögzített közegészségügyi követelményeket a fürdőben kötelező betartani, betartatni. Az üzemeltető a fürdési célú létesítmények használatára, a szolgáltatások igénybevételére vonatkozó, a jogszabály szerinti, vagy azon túlmenő korlátozásokat a házirendjében kell rögzítenie. A Kockázatértékelésben ki kell térni arra, hogy az esetleges korlátozások betartására a z üzemeltető milyen eljárást dolgozott ki.

Pl. gyermekek fürdőzésének korlátozása melegvizes masszázsmedencében, úszópelenka használatára vonatkozó követelmények előírása a házirendben, korlátozások rögzítése a házirendben, házirend kifüggesztése, egyéb feliratok, tájékoztató táblák, medencefelügyelő figyelmeztetése stb.

3.1.2.3 Felügyelet

A fürdési célú létesítmények mellett a Kormányrendelet előírásainak megfelelően felügyeletet, felügyelő személy jelenlétét kell biztosítani.

Az üzemeltetőnek írásban kell rögzítenie, hogy mely fürdési célú létesítmény mellett, milyen fokú felügyelet, milyen módon biztosít. Továbbá, hogy ki felelős a felügyelő személyek megfelelő elhelyezéséért, a felügyeleti rendszer kidolgozásáért.

Pl. medencefelügyelő (milyen képzettségű) jelenléte az úszómedence mellett nyitvatartási időben.

A felügyelet szintjére vonatkozó előírásokat, a felügyelő személyek elhelyezkedésére vonatkozó követelményeket a Kormányrendelet 1. melléklet 2. fejezete (Biztonsági előírások) tartalmazza. A felügyelő személyek kompetenciájára vonatkozó előírásokat a Kormányrendelet 4. melléklete tartalmazza.

A kockázatok csökkentése érdekében a felügyelet szintje a fürdő által elfogadható (reális anyagi és humán erőforrás szint mellett kivitelezhető) legnagyobb szintű legyen. A Kormányrendelet előírásain felüli szintű felügyelet meghatározásakor, előírásakor érdemes mérlegelni további üzemeltetési, működési szempontokat.

Pl. gyermekek tudják-e felügyelet nélkül használni a fürdési célú létesítményeket, előfordul-e/rendszeres-e a medencében az alkoholfogyasztás, korábbi tapasztalatok a fürdőzők jellemző szabálykövetésére, a házirend betartására vonatkozóan stb.

A Kormányrendelet rögzíti az extra medencefelügyelet szükségességét (pl. attrakciók, csúszda, 135cm-nél mélyebb medence stb.), de egyéb magasabb kockázatú tevékenységeket is érdemes mérlegelni, mint pl. vízilabda, gumijátokok használata, búvártevékenység, rendezvények stb.

Azon fürdési célú létesítmények mellett, ahol nem kötelező a fokozott felügyelet (a felügyelő személy folyamatos jelenléte), jól látható módon fel kell tüntetni a vészhelyzet esetén elérhető, általános felügyeletet nyújtó személy elérhetőségeit.

Azon fürdőkben, melyekben a fürdési célú létesítmények felügyeletére vonatkozóan a Kormányrendelet kötelező felügyeletet nem ír elő (2/b és 3-as típusú helyszínek), és annak az előre látható kockázatokat mérlegelve az üzemeltető sem látja szükségét, írásban szükséges rögzíteni, hogy az üzemeltető, milyen módon biztosítja, hogy a fürdőzők betartsák a kötelező higiénés és biztonsági előírásokat, illetve, hogy illetéktelenek ne juthassanak a fürdési célú létesítményekbe.

Pl. a fürdési célú létesítmény zárása, fedése nyitvatartási időn kívül, tájékoztató táblák kihelyezése, a higiénés, biztonsági szabályok rögzítése a házirendben stb.

Amennyiben a fürdő csak saját felelősségre használható, és vészhelyzetek esetén sem biztosított intézkedésre képes személy, azt a fürdő üzemeltetőjének a fürdőzők tudomására kell hoznia.

Pl. házirendben, fürdőtérbe belépéskor tájékoztató táblákon, szálláshelyre bejelentkezéskor, szobában kihelyezett útmutatóban stb.

Ebben az esetben a fürdési célú létesítmény mellett jól láthatóan kihelyezett táblán fel kell tüntetni a vészhelyzet esetén hívható számokat, a vészhelyzetek esetén betartandó előírásokat, az elsősegélynyújtó hely, illetve személy elérhetőségét, a fürdő címét, valamint a felelős üzemeltető/ tulajdonos nevét.

Azonban fontos mérlegelni, hogy speciális esetekben olyan fürdőkben is szükség lehet ideiglenes medencefelügyeletre, ahol általánosan ezt a Kormányrendelet nem írja elő és a fürdő számára sem merült fel általánosságban, vagy a kockázatértékelés során a szükségessége.

Pl. szálláshelyen éjszakai medencés bulik, rendezvények szervezése vagy gyermek születésnapi buli szervezése esetén.

3.1.2.4 Karbantartás, javítás, vízkezelés

Az üzemeltetőnek írásban szükséges rögzítenie a fürdési célú létesítmények megfelelő állapotának fenntartása, a medencetér megfelelő állapota és a megfelelő vízminőség fenntartása érdekében végzett üzemeltetési, karbantartási feladatok rendszerét.

Az üzemeltetési feladatok meghatározásakor a berendezések gyártója, forgalmazója által biztosított használati útmutató, kezelési dokumentumok, NNGYK engedély / nyilvántartásba vétel (ahol releváns), a Kormányrendelet, valamint a vonatkozó szabványok (pl. MSZ EN

15231, MSZ EN 15236, MSZ EN 15288-1 szabványok stb.) utasításait szükséges figyelembe venni.

Az üzemeltetőnek tételesen fel kell sorolnia, hogy mely üzemeltetési tevékenységet, résztevékenységet milyen gyakran végez, és annak ki a felelőse, továbbá hogyan ellenőrzik a végrehajtást. A tevékenységek leírása olyan részletes legyen, melyből a tevékenység elmaradása, nem megfelelő végrehajtása esetén jelentkező kockázatok megfelelően értékelhetők.

Pl. vegyszerfogyás, szivattyúk ellenőrzése, szűrők állapotának ellenőrzése, szűrőcserék megvalósulása, zuhanyozók, mosdók takarítása, medencefal, korlátok állapotának ellenőrzése stb.

A tevékenységekhez a végrehajtó személyzet minimális szakmai kompetenciáját is rögzíteni kell.

Pl. homokszűrők ellenőrzése, minimális középiskolai végzettség, vagy a forgalmazó/ üzemeltető általi írásban dokumentált oktatás, vagy a vízkezelő rendszer éves átfogó karbantartását szakcég végzi (neve).

Az üzemeltetésre vonatkozó előírásoknak tartalmazniuk kell a megfelelőség értékelés szempontjait, ahol az releváns:

Pl. napi takarítás megtörtént/nem történt meg, papírszűrő csere megtörtént/nem történt meg, medenceburkolat állapota megfelelő/törött, de elfogadható/azonnali javítás szükséges.

Az üzemeltetési adatok rögzítését a Kormányrendelet alapján az üzemnaplóban kell végezni. Az üzemnapló minimális tartalmi követelményeit a Kormányrendelet 2. melléklet 2. pontja tartalmazza.

Az üzemeltetőnek írásban rögzített előírásokkal kell rendelkeznie a fűtési és klímaberendezések, valamint a világítástechnika üzemeltetésére. Az előírásoknak a gyártó, illetve forgalmazó utasításain kell alapulniuk.

A fürdőben olyan világítási rendszert kell üzemeltetni, melyek révén a fürdési célú létesítményekben a fürdőzőket érő, félhomályból fakadó kockázatok elfogadhatók.

Pl. Klímaberendezések évenkénti ellenőrzése, fertőtlenítése. Éjszakai biztonsági fények vagy a medencékben víz alatti fények biztosítása, ha releváns.

A fürdővízkezelésben használt vegyszerek kezelésére, tárolására, felhasználási és hozzáférési korlátozásokra vonatkozó előírásokkal is kell rendelkeznie a fürdőnek. A Kormányrendelet alapján fürdővízkezelésben csak a Kormányrendeletnek megfelelő (érvényes szabvány előírásainak megfelelő, vagy az NNGYK által nyilvántartásba vett) fürdővízkezelő vegyszerek használhatók fel. A fertőtlenítőszerek, biocid termékek esetén be kell tartani a 316/2013. (VIII. 28.) Kormányrendeletben és a 38/2003. (VII.7) ESzCsM-FVM-KvVM együttes rendeletben leírtakat is.

Írásban szükséges rögzíteni a vegyszeradagolás és kapcsolódó vízminőség-ellenőrzés rendszerét (felelős, időszak, ellenőrzött paraméterek, adagolási előírások stb.). Az előírásoknak a fürdési célú létesítmény forgalmazója, tervezője, üzemeltetője által meghatározott előírásokon kell alapulniuk. A vegyszeradagolás módjára (automata, kézi)

vonatkozóan a Kormányrendelet tartalmaz előírásokat. 2/b és 3-as típusú fürdőben elfogadható a vegyszerek kézi adagolása is, de törekedni kell az automata vegyszeradagolók használatára. Automata vegyszeradagolók használat esetén rögzíteni szükséges az adagolószivattyú típusát, speciális alkalmazási feltételeket, ellenőrzés gyakoriságát.

3.1.2.5 Takarítás, fertőtlenítés

Az üzemeltetőnek írásban rögzített eljárási utasításokkal kell rendelkeznie a fürdő létesítményei, helységei, valamint a fürdési célú létesítmények és azok környezetének takarítására és fertőtlenítésre vonatkozóan. Az eljárásnak tartalmaznia szükséges a tevékenységek minimális gyakoriságát, a felelős személyt és az ellenőrzés módját. A fürdő a takarítás lehetséges idejére (pl. nyitvatartási időn kívül stb.) is rögzíthet speciális előírásokat.

Az eljárásnak ki kell térnie az alkalmazható tisztítószerek és fertőtlenítőszerek felsorolására, tárolási követelményeire, tárolási és felhasználás módjára, esetleges korlátozásokra és a hozzáférés ellenőrzésének biztosítására.

A takarítási eljárásban a fürdési célú létesítmények környezetének csúszásmentesítésére vonatkozó feladatokat, felelőst és gyakoriságot is rögzíteni szükséges.

3.1.2.6 Vizsgálati program

A fürdési célú létesítmények vízminőségét a Kormányrendelet előírásainak megfelelően rendszeresen ellenőrizni kell. A vizsgálati programot (vizsgálandó paraméterek és mintavételi helyek) és a gyakoriságot a határértékekkel együtt a Kormányrendelet 6. melléklete tartalmazza.

Az üzemeltetőnek eljárást kell kidolgozni arra vonatkozóan, hogy a vizsgálati eredményeket (helyszíni és laboratóriumi) és a kapcsolódó üzemeltetési paramétereket (pl. vegyszeradagolók beállítása) hogyan és milyen módon rögzítik. Az üzemeltetőnek a vizsgálati és üzemeltetést nyomon követő ellenőrzési követelményeket is írásban javasolt rögzítenie.

A fürdőben a biztonságos üzemeltetés érdekében a Kormányrendelet előírásain túl további vízvizsgálatok rendszeres elvégzésére is szükség lehet.

A fürdő üzemeltetési dokumentumaiban rögzíteni szükséges a helyszíni és laboratóriumi vizsgálatok gyakoriságát, felelős személyt, megfelelőségi kritériumokat, intézkedéseket nem megfelelőség esetén (továbbiak 3.6. fejezet). Szükséges rögzíteni az akkreditált vizsgálatok végzésével megbízott laboratórium nevét és elérhetőségét.

A helyszíni vizsgálatok végzéséhez használt gyorstesztek típusát, tárolási követelményeit, felhasználhatóság ellenőrzésének módját, felelősét, gyakoriságát írásban rögzíteni szükséges. A helyszíni vizsgálatok végzéséhez használt mérőberendezések, vizsgáló eszközök típusát, kalibrálási állapotának ellenőrzésének módját, felelősét, gyakoriságát írásban rögzíteni szükséges. A gyorstesztek megfelelőségi kritériumait a Kormányrendelet 6. melléklete tartalmazza.

3.1.2.7 Rendkívüli események, határérték-túllépések kezelése

A rendkívüli eseményeket az üzemeltetőnek dokumentáltan ki kell vizsgálnia. A baleseteket, elsősegélyt igénylő eseményeket is olyan részletességgel kell dokumentálni, ami a későbbi kivizsgálást lehetővé teszi.

A lehetséges vészhelyzetek közül az alábbiak kezelésére minimum írásos eljárások kell rendelkezésre álljanak: balesetek, tűzeset, erőszakos cselekmények, áramszünet, időjárás okozta káriahelyzetek, fulladás/mentési igény vízből, nem megfelelő vízminőség különféle esetei, a víz rendkívüli szennyeződése.

Ahol a fürdési célú létesítmények felügyeletére állandó személyzet nem biztosított, a fent felsorolt rendkívüli események esetén szükséges teendőket az üzemeltetőnek a fürdőzők tudomására kell hoznia. A tájékoztatás módját a rendkívüli eseményekre vonatkozó eljárásokban rögzíteni szükséges.

Pl. A házirendben kerül rögzítésre a kültéri medencék használatára vonatkozó korlátozás vihar, villámlás esetén; tűz esetén szükséges teendőkről a fürdőzők tájékoztatása tájékoztató táblákon, piktogramokon történik stb.

A vészhelyzeti eljárásokban minimálisan az alábbi tevékenységek folyamatát szükséges előírni: riasztási-, mentési-, kiürítési-, elsősegélynyújtási-, vízminőség helyreállítására vonatkozó előírások fizikai, kémiai és mikrobiológiai, valamint egyéb rendkívüli biológiai (fürdővíz szilárd/folyékony széklettel, hányadékkal, vérrel stb. való szennyeződése) szennyezés, állattetemek bejutása a kültéri medencébe esetén.

Pl. tűz esetén kiürítés, tűzoltók riasztása; széklettel való szennyeződés esetén a medence azonnali kiürítése, leeresztése, takarítása, fertőtlenítése, újrafeltöltés esetén emelt fertőtlenítőszer-szint melletti kétszeri átforgatása stb.

Kültéri medence esetén szükséges szabályozni a vihar, villámlás esetén előírt korlátozásokat, hozzáférés megakadályozásának módját.

A rendkívüli események között elemezni szükséges az áramkimaradással összefüggő feladatokat is.

Pl. Áramkimaradáskor a szűrő leállása és a helyreállítás utáni teendők.

Szükséges írásban összefoglalni a nem megfelelő minőségű vagy mennyiségű vegyszer felhasználása esetén szükséges feladatokat. Vegyszerek esetén a mérgezés, vagy a vegyszerekkel való érintkezés okozta – akár munkavállalókat, akár fürdőzőket érintő – vészhelyzetekre vonatkozó eljárásokat is ki kell dolgozni.

A rendkívüli események kapcsán minden esetben szükséges azt is rögzíteni, hogy konkrétan milyen esetben van szükség a fürdőzés korlátozására vagy tiltására (pl. adott típusú vízminőségi probléma, időjárási események, üzemeltetési probléma, áramszünet stb.), illetve a korlátozások feloldása milyen feltételek (pl. vízminőség ellenőrzés, üzemeltetés helyreállítását igazoló jelentés, szemrevételezés stb.) teljesülése esetén lehetséges.

Ha van olyan személy, aki vészhelyzet esetén értesíthető, és a riasztásokra azonnal reagál, cselekedni képes, akkor az elérhetőségét a fürdőben jól látható helyen rögzíteni kell, a fürdőzők tudomására kell hozni. Az üzemeltetőnek írásban kell rögzítenie a vészhelyzetek esetén betartandó előírásokat, az elsősegélynyújtó hely, illetve személy elérhetőségét, illetve, hogy az milyen módon juttatja a fürdőzők tudomására.

3.1.2.8 Tájékoztatás, házirend

Az üzemeltetőnek a fürdőzők számára a fürdő higiénés és biztonsági előírásairól, valamint a közegészségügyi követelményekről, előírásokról tájékoztatást kell nyújtania.

A Kockázatértékelésben a tájékoztatás tartalmát és módját rögzíteni szükséges. A tájékoztatás a fürdő házirendjére, biztonsági utasításokra, a fürdési célú létesítmények felhasználásának korlátozásaira, a fürdési célú létesítmények (medencék) vízmélységre, valamint a veszély esetén szükséges intézkedésekre, menekülési útvonalakra mindenképp ki kell terjedjen.

A fürdő jellemző vendégköre (pl. külföldiek, gyerekek) alapján a tájékoztatást több nyelven érdemes elkészíteni, valamint piktogramokkal, ábrákkal kiegészíteni.

A tájékoztató feliratokat úgy szükséges elhelyezni, hogy az minden fürdőző számára megismerhető legyen.

A közhasználatú fürdőnek minden fürdőző által betartandó házirendet kell készítenie. A házirendben a beléptetés szabályaira, a fürdési célú létesítmények felhasználásának korlátozásaira (pl. gyermekek, úszni nem tudók stb.), a megengedett viselkedési szabályokra (pl. fürdőruha használat, étel-italfogyasztási szabályok, dohányzás, medencehasználat ideje stb.) és a higiénés előírásokra (pl. úszópelenka használat, zuhanyzás fürdés előtt, lábmosó használat stb.) is ki kell térni.

A fürdőnek biztosítania kell, hogy a házirendet minden fürdőző megismerje. A tájékoztatás módját a Kockázatértékelési dokumentációban szerepeltetni kell.

Pl. házirend kifüggesztése, bejelentkezés után kiosztás, elhelyezés a szálláshely szobákban stb.

3.1.2.9 Ellenőrzések és vizsgálatok

A fürdő üzemeltetőjének meg kell határoznia azon, önellenőrzésre szolgáló, vizsgálati és ellenőrzési pontokat, melyek alkalmasak a fürdő üzemeltetési előírásainak betartásának nyomon követésére. Az ellenőrzéseknek olyan gyakoriságúnak és összetettségűnek kell lenniük, mely alkalmas annak igazolására, hogy a fürdő működése biztonságos és megfelel a jogszabályi követelményeknek.

Az ellenőrzési feladatokhoz felelőst és gyakoriságot minden esetben rendelni kell.

Az ellenőrzési rendszer részei:

- fürdő épületeinek és helységeinek tisztaságának ellenőrzése;
- megfelelő medence felügyelet rendelkezésre állásának ellenőrzése (Kormányrendelet előírásainak megfelelően);
- üzemeltetési körülmények és paraméterek megfelelőségének ellenőrzése;
- elsősegélynyújtásra alkalmas személy rendelkezésre állásának ellenőrzése (Kormányrendelet előírásainak megfelelően);
- vízvizsgálatok végzése és az eredmények értékelése (tápvíz, szűrtvíz, medencevíz, tisztított víz) a Kormányrendelet 6. melléklete szerint;
- fürdőzők visszajelzései, panaszok.

3.2 Veszélyelemzés

Az üzemeltetőnek, a fürdő felépítése, épületei, helységei a fürdési célú létesítmények (pl. medencék, masszázsmedencék, kádak stb.), a medencehasználatok, egyéb szolgáltatások tekintetében azonosítania kell, és dokumentáltan össze kell gyűjtenie a fürdőzőkkel és munkavállalókkal kapcsolatos összes lehetséges veszélyt. A kockázatok mérséklése,

megfelelő higiénés és biztonsági követelmények meghatározása teljeskörű veszély azonosítás nélkül nem lehetséges.

„Veszély”: minden olyan fizikai, kémiai, mikrobiológiai, összetevő, mely a fürdőzéssel kapcsolatosan egészségkárosító, illetve minőségrontó potenciállal rendelkezik, a fürdőzőre, illetve a munkavállaókra.

„Kockázat”: az azonosított veszély okozta valószínűsíthető kár.

„Kockázat értékelés”: az azonosított veszélyekből adódó kockázatok súlyosságának és a bekövetkezésük gyakoriságának értékelése, egészséghatás szempontú rangsorolás.

A fürdő minimálisan az alábbi veszélyforrásokhoz köthető veszélyek azonosítását és értékelését kell elvégezze:

- épület kialakítása és üzemeltetése,
- fürdési célú létesítmények kialakítása, üzemeltetése,
- fürdőzők, beleértve az érzékeny csoportokat, speciális igényű csoportokat is,
- időjárási körülmények.

A veszélyek azonosítása történhet veszélyforrásonként, vagy a veszélyek jellemző hatásainak figyelembevételével. Például:

- *A vegyszeradagolók meghibásodása veszélyforráshoz több veszély is kapcsolódhat, pl. fertőtlenítőszerek túladagolása miatti irritáció vagy a fertőtlenítési melléktermékek mennyiségének növekedése, de a fertőtlenítőszer aluladagolása mikrobiológiai veszéllyel pl. fertőzés is kapcsolatos lehet stb.*
- *Balesetek számos veszélyforrás miatt bekövetkezhetnek, pl. fürdőzők nem tartják be a biztonsági előírásokat, nem megfelelő a fürdőzők tájékoztatása vagy nem megfelelő a csúszásmentesítés a takarítási eljárások be nem tartása miatt, burkolathibák, hirtelen szintváltozások a medence környéki területeken stb.*

A veszélyek azonosításához jelen módszertani útmutató mellékletét képező veszélyregiszter felhasználható, azonban a fürdő a Kockázatértékelés során, a saját tevékenységének, eljárásainak kidolgozása, felülvizsgálata során további veszélyeket is azonosíthat és értékelhet.

3.3 Kockázatértékelés

A veszélyek hatásának értékelésére a közhasználatú fürdő bármilyen módszertant kidolgozhat, azonban az értékelés során a veszély-esemény bekövetkezésének gyakoriságát, valamint az okozott kár súlyosságát minden esetben figyelembe kell venni. Az alkalmazott módszertant a Kockázatértékelési dokumentumban rögzíteni szükséges.

A kockázatok értékelése segítséget nyújt az üzemeltetőnek a legmegfelelőbb beavatkozások kiválasztásában, a fejlesztések tervezésében.

Pl. A rendelkezésre álló források csoportosítása a magas kockázatot jelentő veszélyforrások hatásának csökkentésére.

A kockázatértékelés végrehajtásához az alábbi 5x5 mátrix felhasználható, ahol a veszély-események bekövetkezésének gyakorisága és az okozott kár súlyossága is egy ötös fokozatú

skálán kerül besorolásra (1. táblázat). A kockázat mértéke ezt követően a veszély-esemény bekövetkezésének gyakoriságából és a hatás, az okozott kár mértékéből számítható ki.

Veszélyesemény előfordulási gyakorisága:

Valószínűségi index	Megnevezés	Leírás
1	Igen ritka	Ötévente vagy ritkábban
2	Kis valószínűség	Évente
3	Közepes valószínűség	Havonta
4	Nagy valószínűség	Hetente
5	Szinte mindig	Naponta

Veszélyesemény bekövetkezése esetén a veszély által képviselt ivóvízbiztonsági kockázat súlyossága:

Súlyossági index	Megnevezés	Leírás
1	Nem jelentős	Nincs mérhető hatás
2	Kicsit súlyos	Elégedetlenséget kiváltó, fürdőzők komfortérzetét befolyásoló, de közvetlen egészségkárosító hatása nincs.
3	Közepesen súlyos	A fürdőzés egészségkárosító hatású lehet, kisebb balesetek előfordulhatnak.
4	Nagyon súlyos	A fürdőzés rövid időn belül betegséget, egészségkárosodást okozhat, súlyos balesetek előfordulhatnak.
5	Katasztrofális	A fürdőzés, vagy a közhasználatú fürdő látogatása halált okozhat.

Kockázatértékelő mátrix:

	Súlyosság				
Valószínűség	**Nem jelentős**	**Kicsit súlyos**	**Közepesen súlyos**	**Nagyon súlyos**	**Katasztrofális**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**
1 (Igen ritka)	1 (A)	2 (A)	3 (K)	4 (M)	5 (M)
2 (Kis valószínűség)	2 (A)	4 (A)	6 (K)	8 (M)	10 (E)
3 (Közepes valószínűség)	3 (A)	6 (K)	9 (M)	12 (E)	15 (E)

4 (Nagy valószínűség)	4 (K)	8 (M)	12 (M)	16 (E)	20 (E)
5 (Szinte mindig)	5 (M)	10 (M)	15 (E)	20 (E)	25 (E)

Kockázati szintek és lehetséges jelentésük:

E – Extrém magas kockázat, azonnali beavatkozás szükséges

M – Magas kockázat, új intézkedés szükséges

K – Közepes kockázat, felügyeletet igényel

A – Alacsony kockázat, rutin eljárással kezelhető

3.4 Beavatkozások (megelőző és hibajavító tevékenységek)

A fürdőnek a Kockázatértékelési dokumentumban vagy az üzemeltetési dokumentumokban vagy a KTSZ-ben pontosan rögzítenie kell az üzemeltetés biztonságosságát fokozó, illetve a hibajavító intézkedéseket.

Az ellenőrzéseknek ki kell terjedniük a biztonságos üzemeltetés ellenőrzésére, valamint a fürdővíz (medencevíz, tápvíz, szűrtvíz, tisztított víz) minőségének ellenőrzésére. Rögzíteni szükséges az ellenőrzött paramétereket, az ellenőrzések gyakoriságát. Az ellenőrzés konkrét mérés és szemrevételezés is lehet. A beavatkozásoknak, intézkedéseknek a megelőzés elvét kell szolgálniuk, figyelembe véve a rendszer felépítését és működését.

Érdemes a leírásokban külön kezelni a megelőző és a hibajavító intézkedéseket. A dokumentumokban rögzíteni szükséges az intézkedések elrendeléséért, végrehajtásáért és az ellenőrzéséért felelős személy nevét. Kisebb fürdőkben ezen feladatok egy személy felelősségébe is rendelhetők.

Megelőző intézkedések: olyan, a normál üzemállapothoz tartozó üzemeltetési feladatok, melyek végrehajtásával a fürdőzőket érő kockázatok mérsékelhetők, balesetek, nem megfelelőségek megelőzhetők, vagy a hatásuk mérsékelhető.

Pl. Rendszeres üzemeltetési feladatok, vízkezelő rendszerek rendszeres ellenőrzése, munkavállalók rendszeres oktatása, képzése, higiénés, takarítási, fertőtlenítési feladatok, fürdőzők tájékoztatása stb.

Hibajavító intézkedések: balesetek, nem megfelelőségek, rendkívüli események bekövetkezése esetén, a fürdőzőket érő kár mérséklése, az okok megszüntetése, a jövőbeni ismételt bekövetkezés elkerülése érdekében tett intézkedések.

Pl. tájékoztató táblák pótlása, vegyszeradagoló javítás, rendkívüli oktatás stb.

A veszélyek azonosítását, a kockázatok értékelését és a minden egyes veszély kezelésére tervezett, működő megelőző és ellenőrző tevékenységeket érdemes egy táblázatban összefoglalni. Fontos, hogy a veszélyelemzés és kockázatértékelés táblázatában, dokumentációjában összefoglalt megelőző és ellenőrző tevékenységek összhangban legyenek a többi üzemeltetési dokumentumban szereplő üzemeltetési tevékenységgel.

A lehetséges megelőző és hibajavító tevékenységek meghatározásához jelen módszertani útmutató mellékletét képező veszélyregiszterben felsorolt listák felhasználhatók, azonban a

fürdő a Kockázatértékelés során, a saját tevékenységének, eljárásainak kidolgozása, felülvizsgálata során további veszélyeket is azonosíthat, és ezekhez megelőző és hibajavító tevékenységeket tervezhet, illetve végezhet.